ABONNEMENTS

Indochine — Un an..... 5$00 — Six mois... 3 00
Union postale — Un an.... 10$00 — Six mois.. 6 00

Annonces Légales
0$ 50 la ligne de 6 points sur justifications de 9 cicéros quelle que soit la page

Annonces Commerciales
Ou traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ HAI SỐ 321
Ngày thứ sáu
7 Août 1925

Tổng-lý: NGUYỄN-KIM-ĐỈNH
Chủ-bút: NAM-KIỀU

BẢO QUÁN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON
Dây thép nói (Téléphone) Số 324

GIÁ BÁN
Bổn-Pháp — Một năm... 5$00 — Nửa năm... 3 00
Ngoại-Quốc — Một năm... 10$00 — Nửa năm... 6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ để gởi M. NGUYỄN-KIM-ĐỈNH

Bao báo về việc buôn bán hay là việc gì cần phương nghị trước

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN: NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 9451

BÚT CHIẾN

II

Như bài trước đã kể cái giá-trị cùng ích-lợi của bút-chiến là thế nào, kể nói làng báo xứ Nam-kỳ ta chưa có lần nào có thể kêu là « bút-chiến » cả, chẳng qua chỉ thỉnh-thoảng lại gây nên cuộc « chưởi lộn » đó thôi!

Nầy ai chẳng thấy: mỗi khi các ông rầy-rà nhau trên tờ báo, có phải vì bình-vực cái lý-thuyết gì đâu, xung-đột cái chủ-nghĩa gì đâu, mà phần nhiều chỉ là hoặc vì bè-đảng, hoặc vì quyền lợi, hoặc vì tấm lòng ghen-ghét, hoặc vì chút dạ riêng-tây, dầu tờ báo là đàn ngôn-luận của quốc-dân, mà người viết báo phần nhiều chỉ biết có mình mà không biết đến tờ báo; chỉ biết trung với chủ mà không biết trung với quốc-dân; mỗi khi gặp sự bất-bình riêng gì thì mượn ngay tờ báo làm cơ-quan « chưởi nhau » mà trong những lời « chưởi nhau » đó, bất-tất phải phản-đối cái lý-thuyết gì cho ra cái-lý; cũng bất-tất phải bình-vực cái chủ-nghĩa gì cho ra chánh đáng, mà chỉ là tìm-kiếm những sự nhỏ-nhặt trong gia-đình trong thân-thể tự bao giờ tới giờ, chủ-ý là bươi-móc ra cho xấu, nên mỗi khi đôi bên chưởi lộn nhau, thường có riêng một hạng chủ-bút trợ-bút chỉ đi kiếm chuyện của kẻ thù mình, để đem về làm tài-liệu viết báo, khi đã tìm-kiếm đặng rồi, lấy làm mừng-rỡ lắm, khoa-trương lên trên tờ báo, rồi tha-hồ thổ-lộ những dọng tục-tằn thô-bỉ ra nào là « mầy tao mi tớ »; nào là « chưởi cha đ... mẹ »; nói cho khoái chí; nói cho sướng miệng; khác nào như con thú dữ uống phải rượu độc rồi trào máu ra, bốc hỏa lên, cố ý gầm-hét la-ó om-sòm cho đã nư-giận, bên nầy chưởi một câu; bên kia cũng phải chưởi một câu; bên nầy chưởi mười câu, bên kia cũng phải chưởi mười câu; hình như cho ai « chưởi nhiều là hơn », vì vậy thấy có lắm ông than rằng: « báo mình ra mỗi tuần có một số, chưởi không lại với báo nó ra hằng ngày ». — Ôi! Nghe nói mà nực cười thay! Nếu chưởi nhiều là được, thì mấy ông chủ-bút trợ-bút chưởi sao thông bằng mấy chị hàng cá ngoài chợ, mà cũng cần gì phải mượn tờ báo làm cơ-quan nữa, cứ kêu nhau ra ngã ba ngã bảy đường mà đấu khẩu chưởi nhau lại còn sướng hơn! Có những thế mà thôi đâu, chưởi nhau mãi rồi chuyện riệng kiếm lắm cũng hết, bây giờ mới sanh ra « đặt chuyện », nào ông nọ « giả cái nọ »; ông kia « giả cái kia »; chuyện không làm có; chuyện hư làm thiệt; bởi thế mà tờ báo là đàn ngôn-luận của quốc-dân, đã đổi làm chỗ phao-ngôn của mấy quan đảng-điểm, như thế quốc-dân đã đáng chán chưa? Như trên kia tôi vừa nói qua, cái thời-kỳ « kiếm chuyện » rồi đến cái thời-kỳ « đặt chuyện », qua cái thời-kỳ « đặt chuyện » rồi đến cái thời-kỳ tỏ dấu thất phu, nghĩa là bấy giờ không muốn « chưởi lộn » nữa, mà muốn dùng cái thủ-đoạn « du-côn » để rửa sự bất-bình, nào là đòi đánh; nào là thị oai; cái dấu thất-phu; cái thói khiếp-nhược; cái tư-cách đồn-mạt; cái thủ-đoạn điên-cuồng; thiệt không giấy bút nào mà kể cho hết.

Than ôi, bút-chiến như vậy thì tờ báo còn ra chi, người viết báo còn ra chi, quốc-dân còn mong gì! Trong khi ấy nếu có ai hỏi rằng: ông tranh-luận đó là tranh-luận về lý-thuyết gì? Ông bút-chiến đó là bút-chiến về chủ-nghĩa gì? Có phát-minh được chân-lý không? Có bổ-ích gì không? Tui các ông đả ngậm hơi như cóc; cháo lưỡi như thằn-lằn; biết trả lời thế nào? Biết thế nào mà trả lời? Thế có phải các ông gây ra cuộc « chưởi lộn » cũng chẳng khác nào các vai hề rủ nhau bôi lọ mặt để ra trình-diện trên sân khấu cho khán-quan cười không? Tiếng rằng đồng-nghiệp mà coi nhau như cừu-thù, cái dây liên-lạc cái tình hữu-ái của làng báo ta đối với nhau cùng hay nhỉ? — Song cứ bình-tĩnh mà xét, làng báo xứ ta thỉnh-thoảng lại gây nên một trận bút điên-cuồng như thế, cái đại-tội ở mấy kẻ viết báo tư-cách không ra gì, tâm-sự không ra gì, làm mất cả thủ-diện nhà báo thì đã đành rồi, những cái lỗi cũng ở một phần là vì dư-luận xã-hội chưa được chánh-đáng, thế mới biết viết báo khó, mà biết đọc báo cũng khó, vì những kẻ dùng cái dọng-lưỡi « hàng cá » cái thủ-đoạn « thất-phu » ấy mà phô-trương trên tờ báo, đối-phó với bạn đồng-nghiệp, nếu xã-hội phần nhiều người biết đọc báo, thì xã-hội dư-luận tức là tòa-án công-bằng sẽ đem cái pháp-luật vô-hình mà nghiêm-trị những hạng chủ-bút trợ-bút hèn-mạt ấy, rửa nhơ-nhuốc cho làng báo, chuộc danh-giá cho người viết báo, mà những hạng chủ-bút trợ-bút hèn mạt kia sẽ nhờ đó mà như giấc mơ mới tỉnh, cơn say vừa lạt biết ăn-năn, biết hối-hận, biết hỏi lại lương-tâm, biết qúi bạn đồng-nghiệp, mà từ sau trở đi không dám tỏ dấu thất-phu như thế nữa, thì xã-hội dư-luận chả là ảnh-hưởng lắm ru! Ngặt vì xã-hội ta ngày nay người biết đọc báo cũng hãy còn ít lắm, nên thường phát ra những dư-luận không công-bằng, như hai bên bút-chiến, một bên lấy lẽ phải mà phân-trần, biết trọng mình, trọng bạn đồng-nghiệp, trọng người đọc báo, nên nói một câu gì cũng phải cho ôm-ấi cho tao-nhã; với một bên thì chẳng cứ lý-luận gì, chẳng cứ văn-chương gì, cứ việc « chưởi cẩn » đi, vậy mà dư-luận thường lại cho là một bên « chưởi dữ » một bên « chưởi hiền », có ý chuộng « chưởi dữ » hơn, vậy thì có đáng chán không? ĐẦU-NAM

VĂN NỮ-GIỚI

Mấy lời bàn về vấn-đề

PHẤN SON ĐỐI VỚI DÀN BÀ

Công, hạnh, ngôn, dung là bốn đức của người đàn bà. Trầm, cải lược giồi, phấn điểm son tô để cho hình dung thêm bóng sắc, yến điệu thêm thanh tân là một đức trong bốn đức người đàn bà xưa nay vẫn có. Nhưng đều gì cũng vậy, việc gì cũng vậy, hễ quá thì thường sanh hư, không lấy việc gì đâu xa lạ, chỉ lấy việc ăn uống thường ngày mà nói thì ai ai cũng có thể hiểu được ngay. Nếu com là một vật rất cần để bổ thể mà quá ăn cũng có khi phải bịnh thay, huống hồ dung là một việc không cần lắm mà nay người đàn bà ta suốt ngày lo nghiên tính đàn tử nơi đỉnh phấn hợp son thì hà lại không sanh ra lắm điều hại ru?

Vẫn biết điểm phấn tô son bất hạn phụ nữ nước nào cũng có, nhưng mỗi nước đều có mỗi phong tục riêng mỗi văn hóa riêng thì trong việc điểm trang cũng có điều khác. Về cách điểm trang của người Âu Mỹ thì có phiền phức hơn mà ta thì có đơn sơ hơn, song hai đàng cũng đi đến một mục đích nghĩa là điểm trang là để lúc giao tiếp khỏi đầu bù tóc rối, mặt xám mày lơ, bận mất người ngoài, mất phép lịch sự mà thôi vậy. Khốc hại thay! cái chữ ý trong điểm là cốt để cho hợp với lễ nghi, người phụ nữ đời nay phần nhiều không để ý tới, tưởng điểm trang thì phải cho cầu kỳ, tốt đem cả thì giờ đổ vào nơi mảnh gương hộp phấn làm cho bức tranh Tạo-hóa mất cả vẻ đẹp thiên-nhiên. Nào là mày thì phải mày vòng-nguyệt nào là mà thì phải mà hồng-đào, nào là môi thì phải môi son đỏ hoét nào là mặt thì phải mặt phấn trắng-phau, lỡ vẽ quá thành ra mất cả cái chân dung đi, người thức-giả thấy mà phải chán, phải than rằng: người đời nay cầu kỳ quá hình như đem cái «giả» ra lòa mất đời!! Người phụ-nữ ngày đưa nhau tô-điểm mà bỏ phế cả ba cái đức rất cần-yếu của người đàn bà là công, ngôn hạnh vậy. Họ tưởng thế là đẹp, thế là sang chớ họ có rõ đâu, người kiểm thức thường cho là một phường mặt nộm mà có yêu chuộng khen ngợi chăng nữa thì là một bọn tiểu nhơn không biết phân biệt mà thôi. Có người bất thức thời vụ, không soi người mà ngẫm lại ta, thường phàn bì rằng: thế thì người Âu Mỹ đó sao? Người đàn bà Âu-Mỹ thật cũng quá thật! mà xã hội Âu Mỹ ngày nay cũng đã chán cái cẩu-kỷ của người đàn bà Âu Mỹ rồi, nào là những bạn phụ nữ họp nhau lại lập hội bỏ đồ tô điểm bề ngoài; nào là cắm hớt tóc theo kiểu Jeanne d'Arc, nào là cắm không cho bận áo cụt tay, nếu bất tuân điều lệ của hội thì không cho vào việc làm.

Người Âu Mỹ ngày nay họ cũng đã tỉnh-ngộ, nhưng vì sao mà chưa trừ hẳn được ngay? là vì cái bịnh làm tốt của người Âu Mỹ chẳng khác gì một dọt đồ dơ bẩn dính vào tấm vải đã lâu ngày rồi bây giờ muốn giặt rửa cũng phải lâu ngày mới sạch được. Những bậc kiến thức bên Âu Mỹ họ cũng còn đang lo cái hại mất thì giờ, mất tiền bạc, mất vẻ đẹp thiên nhiên, ấy, họ cũng đã cho rằng cái giá-trị người đàn bà không phải ở nơi son-phấn mà ở nơi hai chữ tiết-hạnh mà thôi vậy. Ta thử hỏi có người đàn bà nào nhờ cái sắc đẹp mà được bia đá bảng vàng không? Hỏi thế thì ai lại không đáp lại một câu rằng, xưa nay chưa từng thấy người nào, cái phần ấy là phần riêng của các bậc tiết-phụ liệt-nữ mà thôi. Đã biết thế thì cái sắc đẹp không có giá gì rồi! Đã biết tô son điểm phấn là một việc không cần thế mà làm người chi vị dục tâm mà nở đành thả đức hạnh trôi theo giòng nước, tối ngày chỉ lo nơi chơn mày gương mặt mà lơ cả việc tề gia nội trợ, giúp chồng nuôi con.

Làm người không xét đến cội rễ đã toan trách các bậc thảo giả quá lo, rồi ngụy biện rằng: Tôi phong bại tục là bởi nơi đâu, chớ xét ra cũng không phải nơi cuộc trang-điểm, nhưng họ có hay rằng một cái bụi nhỏ làm đui mắt, một con chuột thối, hại cả một làng, một cái chốt nhỏ thường làm cho một bộ máy phải dừng, một cây sậy một giọt nước cũng có thể hại người được, việc nhỏ thành lớn, việc lớn hoá nhỏ nó thường như một sợi dây kéo dài việc nọ sang việc kia vậy. Họ lại nói rằng; Người đã không cầu tốt xấu, tất nhiên cũng chẳng còn cầu gì đến cuộc tranh đua, thế thì rõ ra một giống dân già mang ngu xuẩn rồi đó, nói như thế thì lầm quá! Tranh đua là tranh đua việc gì kia, tốt xấu là vật gì kia, chớ xưa nay đàn bà nước ta có ai đua tranh tôi đẹp chị đẹp đâu?

Người ta thường đua tài như là có nấy làm bánh khéo, có kia làm nem khéo, người ta thường khen cô ấy có đức hạnh, có nợ biết thờ chồng chỉ như chị hai chồng tôi cũng hai chồng, chị tô son tôi cũng điểm phấn, thì tưởng rằng đua tranh như thế thì thiệt không, nhầm cách chút nào cả; mà đua tranh như thế thì tưởng lại còn già mang ngu xuẩn hơn cái giống già mang ngu xuẩn kia nhiều.

Họ lại còn phân bì với các bọn công-tử bột, cái phường người không ra người kia mà kết luận rằng: Nghĩ đó thì đủ thấy màu son phấn đối với cuộc điểm trang của hàng phụ nữ cũng không ngại nỗi gì, mà cam đành phận bỏ, ôi! tuổi năm mươi mà còn son phấn vẽ vời huống nữa là lúc hoa kia mới vừa đang nở nhụy! *Thấy câu kết luận nầy mà cũng phải than rằng: Ôi! phân bì mà phân bì với lũ trai mất nết phân bì mà phân bì với gái năm mươi thì cũng lạ thật! cũng kỳ thật! Không biết họ nghĩ thế nào mà họ nở xoi người bắt chước cái lũ điểm đàng, như thế? Thôi ôi! gương phong hóa đương mờ, một càng thường vừa lụn, tưởng là thấy con biển cải mà dâu đòn lòng gánh vào giang-sơn, chùi gương đỏ cột, cầm duốt rọi đường cho người bước đến cõi văn-minh, chớ có ngờ đâu lũy xanh mộng tử còn quen mang râu-mày làm trò quái gở, nay xúi người đua thi đẹp, mai rủ người điểm phấn tô son, cho gương mờ lại mờ thêm, cột lụn càng lụn lắm, để cô càng nhau nhờ chút hơi (1) thừa. Thật rất xấu xa thay cho cái lũ vì miếng ăn mà quên cả danh dự, quên cả bổn phận, quên cả giang-sơn.*

Chị em ta ơi! Trong buổi nầy là buổi chị em ta nên đủ thì giờ châu-ngọc kia làm những việc bổ-ích cho đời, kẻ có chồng thì giúp đỡ đức ông chồng làm nên cơ-nghiệp, kẻ có con thì dạy dỗ con sau được thành người, kẻ còn ở nhà cha mẹ thì kính thờ cha mẹ, ngoài ra tuyết trắng giá trong gìn giữ cho gương phong hóa mỗi ngày thêm sáng, nữ công nữ-hạnh đều hay, cho tiếng nữ-lưu mỗi ngày càng ngợi, đặng nêu cao cái giá trị của bạn quần xoa ở nước Việt-Nam nhà. Chị em ta hãy nên nhớ câu « cái nết đánh chết cái đẹp » mà bỏ ngoài tai những câu dụ-dỗ bợm của vô liêm sỉ kia.

NGUYỄN-THỊ-XUÂN

(1).— hơi là hơi đồng.

THẦN TỰ-DO NÊN THỜ! MA TỰ-DO NÊN TRỪ!

Thế-gian còn ông thần nào đáng tôn-kính đáng sùng-bái cho bằng ông thần Tự-do! Mà còn con ma nào cay-nghiệt khốc-hại cho bằng con ma Tự-do! — Thần tự-do hiển-linh ở dân tộc nào thì dân tộc ấy được có nhơn-quyền nhơn-đạo, được trông thấy ánh sáng mặt trời; được ra khỏi trong vòng u-mê tăm tối. Ma tự-do ám-ảnh vào dân tộc nào, thì dân tộc ấy trở nên tối-phong bại-tục, mất cả lạc-thú gia-đình; hỏng cả trật tự xã-hội; làm cho dân tộc ấy xã-hội ấy như điên như cuồng như mê như dại, thế mới biết thần tự-do đáng tôn kính bao nhiêu, thì ma tự-do đáng khinh bỉ bấy nhiêu! Thần tự-do đáng qui mến bao nhiêu, thì ma tự-do đáng ghét bỏ bấy nhiêu! Thần tự-do đáng sùng bái bao nhiêu, thì ma tự-do đáng trừ khử bấy nhiêu! Ta nên hình hương đỉnh chúc mà cầu-nguyện ông thần tự-do phò hộ cho dân tộc ta; mà cũng nên mài lưỡi gươm thần cho bén để trừ khử con ma tự-do đi, đó là cái bổn-phận của chúng ta vậy.

Từ khi Chánh-phủ Đại-Pháp chiếm trị nước ta, đưa rước ông Thần tự do tự Âu-tây qua đây cho ta phụng thờ, chắc cũng nghĩ rằng cùng chung một nhân loại, thì ai cũng nên được hưởng chung cái quyền tự-do, đó thiệt là tỏ cái lòng bác ái đối với nhơn loại; đem cái quyền bình-đẳng đối với nhơn đạo; còn gì vui vẻ bằng! Còn gì qui hóa bằng! Song buồn nỗi thần tự-do đi tới đâu, thì ma tự-do cũng lần-quần theo tới đó. Ông thần tự-do của Chánh-phủ Đại-Pháp đem tới cho ta, ta muốn thờ mà ít khi hiển linh; còn những con ma tự-do thì mượn bóng thần mà ám ảnh vào rất nhiều, tự nơi gác tía lầu hồng, cho đến chỗ đầu đường xó chợ, tự hạng tai to mặt lớn cho tới con điếm thằng hầu, chỗ nào cũng bị con ma tự-do thần mất hồn, bắt mất vía, mượn ngòi bút tự-do mà trước thuật những sách tồi phong bại tục; mượn ngọn bút tự-do, mà cắt dây hữu ái trong anh em nhà, mượn ngọn bút tự-do mà cổ động cho vợ bỏ chồng, chồng xa vợ; mượn ngọn bút tự-do mà làm lời rao cho mấy con điếm đem mặt ra trình với làng chơi; tự-do mà đến ăn cắp sách của người làm sách của mình, phải phiền đến Tòa án phân-xử; tự-do mà đến trở lại chưởi tổ-tiên là bẩy chỗ Bắc-thảo, đỗ xấu với khách ngoại-bang; rồi nay mai nữa đây sẽ tự do đến cực điểm là đem mẹ đem vợ ra trình diện để mong lấy giải thưởng. Ma tự do đã bảo hại hay chưa? Đã thảm khốc hay chưa? Chào thần tự-do ơi thiệng, cũng phải trợn mắt nghiến răng mà căm giận cho cái con ma yêu nghiệt nó bán cả danh giá mình; hoài cả phẩm qui mình. Vậy chúng ta nên đồng thinh nhau mà hô lớn lên rằng:

Thần tự-do nên thờ!
Ma tự-do nên trừ!

THÁI-BÌNH DƯƠNG

Thầy kiện dỡ hay là Thông ngôn thầy kiện dỡ

(Tiếp theo)

Cũng tại mấy kẻ ấy mà làm cho mất danh giá mấy ông mấy thầy làm việc thầy kiện xưa nay. . . . . .

Bởi vậy mỗi khi nghe nói tới thầy nào làm việc thầy kiện thì thiên hạ trề môi chúm mỏ, lộ sắc bất bình, có ý khinh khi. Vì sao vậy?

Tôi xin thưa: Trước kia tôi có nói thiên hạ thường hay khinh rẻ chê bai mấy thầy thông-ngôn thầy kiện là phường ít học, nói dóc, gạt-gẫm người và họ cũng thường coi nghề ấy là hạ-tiện.

Lời tục hằng ví: « Mía sâu có lóng nhà dột có nơi », chớ vì một con sâu mà chê đà, chê lúng, vậy thì chả tội nghiệp cho cả toàn-thể mấy ông mấy thầy làm việc thầy kiện lắm ru!

Tôi dặng mục kích nhiều phen trong phần đông các bạn đồng-nghiệp của tôi hay ăn cắn nói bướng, nói đến dỗi tổ láo ra ngoài, mà cũng còn chưa biết; làm cho mất sự tin cậy của công chúng. Bởi vậy họ mới chê nghề ấy là nghề nói dóc, nghề hèn-mạt.

Ở đời chẳng có nghề nào là nghề dê-tiện, mà nghịch lại có người hạ-tiện thì phải hơn. Bởi vậy tục-ngữ lấy có câu: « Il n'y a pas de sots métiers, mais il n'y a que de sottes gens ».

Trong chư công bá nghệ, nghề nào cũng là nghề sanh nhai trường cửu, miễn mình đừng làm điều càn danh phạm nghĩa thì thôi. Sách có câu: « Nhứt nghệ tinh, nhứt thân vinh » Bởi vậy, bất cứ là nghề nào, nếu mình giỏi dặng rành-rẽ thì mình cũng được vinh-hiển, mình đừng ăn trộm ăn cướp làm nhục cho tông-môn họ-hàng mình thì thôi.

Vạn sự cùng tại nơi mình. Muốn cho thiên hạ khen hay chê dở tại tự-cách và cử chỉ của mình hết thảy. Các bạn đồng-nghiệp nghĩ coi: Làm thông-ngôn thầy kiện gì mà tối rảo tiệm hút, khách sạo, vô dầu làng cúi xóm dặng kiếm mối mang, làm tuồng như phường bắt dê (contrôleur) kiếm mối xe hơi; vậy họ chẳng khinh-rẻ ngạo-báng nghề mình sao được!

Nếu người ta hữu sự tự nhiên người ta phải đi tìm kiếm mình mà nói chuyện, cần gì mình phải đi chìa lòn năn-nỉ, làm thói hạ tiện cho chúng khinh-khi. Tôi chẳng phải muốn bới lông tìm vít, vạch áo cho người coi lưng, nhưng dòm thấy phần đông trong các bạn đồng-nghiệp, (nhứt là mấy người mới « nhảy » vào làm việc thầy kiện chừng năm bảy tháng) làm nhiều chuyện gay mắt, nhục-nhã quá, nên cực lòng tôi mới hỏ môi.

Tôi nói đây chỉ cho khỏi đánh trống động chuông, bứt mây động rừng, làm mích bụng các bạn đồng nghiệp. Chẳng phải vậy đâu? Ai đâu có phần nấy; tôi vì tiếng nhục chung cực chẳng đã phải cạn lời như vậy.

Cũng có nhiều ông có lòng nhiệt-thành cùng công-chúng, ra làm việc thầy kiện dặng chỉ nẻo thẳng, đem đường ngay, dạy biểu đồng-bang ta những điều cần ích, chớ nào phải vì đồng tiền tài ám nhân, làm điều càn dỡ cho mất phẩm giá như những phường dắc mối kia vậy.

(Còn nữa)

NGUYỄN-THIÊN-KIM
Clerc d'avocat
Etude de Me Loyo, Avocat défenseur à Rachgiá

Hội thể thảo Annam

Chiều chúa-nhựt, 9 Août 1925 tại sân Etoile de Giadinh đúng bốn giờ rưỡi:

Etoile de Giadinh sẽ đấu cầu cùng mười một người lựa rút trong mấy hội Annam ở Saigon.

Đá kỳ chúa-nhựt nầy dặng dượt cho thuần-thục ngõ có đi Nam-vian đấu cầu cùng hội Nam-vian, trong hai bửa lễ là ngày 15 và 16 Août 1925.

Chúa-nhựt nầy chúng ta sẽ được xem một cuộc đấu cầu rất kịch-liệt, vậy ai là người mộ Thể thảo cũng nên đến xem chơi kẻo uổng.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

HƯỞNG TRUYỀN

Thời sự ở Hương-cảng

Cái phong trào bài Anh rất náo nhiệt, nhứt là các học sanh và thợ thuyền ngày càng không cho những sam-bản cùng ghe thuyền đến gần tàu của người Hồng Mao. Người Tàu ở Amoy đã bắt đầu tẩy chay hàng hoá Hồng mao chiều ngày 2 Août.

Có người A-lơ-măng ở Maroc không ?

Ở Berlin người ta chối rằng không có quan võ A-lơ-măng giúp tướng Abd-el-Krim.

Máy bay Nhựt đến Harbin

Các phi-công Nhựt với máy bay kiểu Bréguet bay từ Tokio sang Moscou đã đến Harbin, tuy gặp trời không được tốt nhưng máy bay vẫn như thường, nhơn dân ở Harbin rất lấy làm hoan nghinh.

Người Đông Pháp ở Maroc

Chánh-phủ đã có lịnh cho hai đội quân người Đông-Pháp sang đóng ở Maroc. Quân lính rất lấy làm vui mừng vì khí hậu ở Maroc sẽ gần như Đông-Pháp, không lạnh như núi Vosges nữa.

Động-đất

Manille. — Sau khi động đất ở đảo Negres, tại Siatou 6 cái nhà sập chết hết 15 người.

Tàu chìm

Manille. — Chiếc tàu Egremont Castle của Hồng-mao bị mắc cạn gần một tuần nay ở đảo Tubathur. Trong tàu hết thang phải chìm. Ba chiếc tàu Pokpgy, Sampedro và Mindro không vớt được hàng hóa trong tàu chìm nhưng những người quá giang và trai bạn đều cứu được cả.

Tàu bay thả trái phá

Maroc. — Có tin rằng tàu bay của Abd-el-krim đã thả trái phá xuống thành Fez và Rabat.

Xuất cảng nhập cảng

Nhựt. — Hãng Nhựt xuất cảng trong tháng Juillet giá đáng 210.911.000 yên nhập cảng chỉ 168.981.000 yên mà thôi. Tính sáu tháng năm nay thì tiền xuất cảng thắng tiền nhập cảng là 478.954.000 yên, thua sáu tháng năm 1924 là 121.894 000 yên.

Trai bạn tàu Impératrice d'Australie đình công

Tokio. — Tàu Impératrice d'Australie vừa tới Yokohama thì trai bạn trong tàu đều đình công. Chủ tàu thấy vậy liền mộ người Nhựt thế vào.

Không tẩy chay

Thượng-hải. — Tuy các thợ thuyền cùng học sanh hăm dọa việc dầu nhưng những hàng bánh mì, hàng gia vị, hàng thịt không chịu tẩy chay người Âu-tây thế thì các chú nầy cũng to gan thật.

Ngày nhục quốc thể

Tokio. — Hôm 1er Août người Nhựt đã hiệp nhau lại bày một ngày kỷ niệm đặt tên là « ngày nhục quốc thể » nhắc lại cái luật người Hoa-kỳ đã bày ra để hạn chế cuộc di dân Nhựt.

Con Tôn-dật-Tiên đã đến Bắc-kinh

Con Tôn-dật-Tiên là Tôn-Võ đã đến Bắc-kinh làm Đại biểu cho Chánh-phủ Quảng Đông để bàn bạc về việc liên-hiệp với chánh-phủ Bắc-kinh đặng giữ quyền lợi cho nước Tàu trong khi hội-nghị cũng các nước.

Những điều yêu cầu của Abd-el-Krim

Một nhà phóng sự báo Journal ở Rabat báo tin rằng tướng Abd-el-Krim hội các tù trưởng lại và tuyên-bố rằng: nếu muốn hòa bình thì trước hết phải để xứ Riff độc lập đã.

Chánh-phủ cọng-sản ở Quảng-Đông

Chánh-phủ Cọng-sản sợ những sự xung-đột sẽ xảy ra đã diện sang Ấn-độ sang Âu-Châu và sang Mỹ-Châu nói rằng người Tàu bị bọn Đế-thống bà hiếp. Vì vậy nên họ đã mộ quân Nga sanh và chế tạo đạn dược trong các pháo xưởng để phòng khi bất trắc.

Mỏ-kẽm

Nhựt. — Công-ty Suhjki đã được quyền khai các mỏ kẽm ở hạt Khaharavsk thuộc Tây bá-lợi-á (Sibérie).

Khỉ ở với người có khi như khỉ khác không

Vì một câu hỏi « khỉ ở với người có khỉ như loài khỉ không ? » mà ông giáo Pfungst chuyên môn về khoa tâm-lý-học của thú vật đã gia công khảo cứu mấy lâu nay. Muốn trả lời câu ấy ông giáo người Đức liền bắt một con khỉ con mới đẻ hai ngày đem nuôi trong một nhà thương con trẻ ở Francfort. Ông để riêng một cái phòng có ghế bàn nằng hôi lại để riêng một cô anh-phiệt-mi-e trông nom nữa: Khỉ ta bây giờ không được gần cha mẹ đặng học những cách cử chỉ của giống khỉ, mới hai ngày mà đã khéo bằng những khỉ khác, khi ta đưa ngón tay cái vào miệng nút như con nít thòm sữa vậy. Cái tánh nầy cũng là một cái tánh tự nhiên chớ không phải là khỉ ta bắt chước trẻ ở phòng bên cạnh. Ai thấy vậy thì cũng tưởng rằng khỉ ta sau nầy sẽ thành một người hẳng, sẽ biết tính toán, làm việc ích chớ không phải là chỉ biết uống rượu và biết đi xe máy mà thôi đâu ; nhưng không, khỉ ta vẫn giữ tánh khỉ, hễ giận thì há miệng ra như giống khỉ ở Bornéo, hễ thấy vật gì thì rờ rẫm muốn phá, muốn bỏ ra để tìm kiếm vật gì giấu diếm ở trong, hễ vui mừng thì nhảy nhót, múa men lộn xộn. Khỉ ta không ngày nào là không đòi bắt bỏ-chót cho cô anh-phiệt-mi-e và quan thầy thuốc, khỉ ta có ý thích bắt bỏ chót lắm dầu không có cũng đòi bắt cho được, cho sạch mới nghe.

Nuôi được bốn năm, Bác-sĩ Pfungst đem con khỉ ấy thả vào chuồng khỉ. Lúc đầu thì khỉ ta lấy làm sợ sệt và bợ-ngợ nhưng sau lại nhảy-nhót tỏ ý vui vẻ và trìu mến đoàn khỉ lớn kia. Bác sĩ xét ra rằng không làm sao làm mất tánh khỉ của loài khỉ được. Bác sĩ đã làm tờ trình cho viện Hàn-lâm về khoa tâm-lý học ở Berlin nói rằng loài khỉ tập tục theo người rất ít.

Nói đến chuyện khỉ lại nhớ lại chuyện một người ở với loài gấu, sau cử chỉ hành động đều giống hệt như gấu cả, chỉ còn một cái hình người đấy thôi ; chuyện nầy đã hơn hai thế kỷ nay rồi.

Lấy hai việc đã thí nghiệm ra trên nầy thì cái tánh loài người rất dễ thay đổi, cái đức bắt chước rất mạnh, nếu không chọn nơi tìm chỗ mà ở, đem mình vào nơi tanh hôi, đem tấm lụa trắng vào một nơi bình mực thì chắc không khỏi bị mùi tanh hôi, đồ dơ bẩn nó bám vào, cho nên cái hoàn cảnh thường cũng rất quan hệ lắm thay. Thú vật bắt chước người thì khó mà người bắt chước thú vật thì rất dễ vậy.

Lại xung đột nhau, Hương-cảng

Người Tàu đã khởi sự tẩy chay đồ Hồng-mao tại thương khẩu Hương-cảng, lính cảnh sát phải ra dẹp mới yên. Trong khi xung đột nhau 12 người Tàu bị thương ; việc nầy lại làm cho người Tàu thêm bất-bình và gây ra nhiều việc bối-rối.

Quảng-Đông

Mới có tin rằng đảng cọng-sản và đảng Quốc-dân xung-đột nhau, nghe nói đảng Quốc-dân có nhờ người Nhựt giúp sức và đã vào hội Đại-Á-tế-á rồi.

Hăm dọa đình-công

Thợ thuyền ở Bradford (Hồng-Mao) đã cho các chủ xưởng chủ mỏ biết rằng nếu trong tám ngày không điều-đình xong thì họ sẽ nhứt luật đình-công. Hiện nay số người đình-công lên tới 250.000 ở Bradfort.

Chiến-hạm của Hoa-kỳ đến Úc-đại-lợi (Australie)

Quan Tổng-thống Hoa-kỳ nghe tin chánh-phủ Úc-đại-lợi nghinh tiếp hạm đội Hoa-kỳ rất trọng thể thì lấy làm mừng và mong rằng các chiến-hạm Hoa-kỳ đến viếng các nước ở Thái-bình-dương sẽ làm cho Hoa-kỳ và các nước ấy càng ngày càng thân-mật.

Đại-Á-Tế-Á

Nghe nói rằng các người Nhựt thuộc về đảng Quốc-gia đã tính lập một hội Đại Á-Tế-Á để hiệp các dân tộc ở Á-châu và đánh thức dân Á-Châu dậy. Họ tính rằng sẽ có 300 triệu người thuộc về đạo H[illegible]ồi vào hội ấy và sẽ dùng một cái nhà thờ Hồi-Hồi giáo ở Nhựt-Bổn.

Thợ-thuyền đình công

Saigon. — Hơn 800 thợ làm tại hãng Ba-son đình công ngày 5 Août

Xin hỏi ?

Một việc mới xảy ra ở trong quận Bàngda (Travinh) khiến cho mọi người đều lấy làm ngạc-nhiên.

Nguyên do việc ấy như vầy :

Hôm 12 Juillet lối bảy giờ sớm mai, cách Bàngda chừng hai ngàn thước, có hai cái xe hơi đụng nhau.

Vốn là cái xe của hãng M. *Nguyễn-văn-Kiệu* ở Trà-vinh chạy xuống Badộng, khi đến khúc đường đó thì có cái xe của M. *Dương-văn-Mùi*, cũng đưa bộ hành, chạy đến sau. Xe nầy muốn qua mặt, thì cái xe kia bèn tránh sát bờ lề cho xe nọ qua, nhưng vì rủi cho cái xe của M. Mùi có cột thùng trà bánh in của bộ hành ở ngoài và nên phải máng lấy cái xe kia, làm cho xe đó chạy trợt xuống ruộng, còn xe của va thì bị lật ngã trên bờ; bộ hành có hai người khách-trú bị bịnh chút đỉnh.

Việc xảy ra như thế thì đã có M. *Nguyễn-ngọc Nô* là Chủ-quận Bàng đa đến lấy ăn kết (enquête).

Lỗi ở nơi xe M. Mùi nên người bằng lòng chịu thường hai trăm một chục đồng bạc cho hãng M. Kiệu, ở trước mặt quan Chủ quận Bàngda. Như thế thì hai đàng đã chịu hoà với nhau rồi.

Nhưng không hiểu vì sao quan Chủ-quận Bàngda lại giải vụ ấy đến Tòa-án Travinh. Quan Tòa không biết xét cho minh-bạch lại vội xử tên sớp-phơ xe hãng M. Kiệu hai tháng tù và năm chục quan tiền tây, còn M. Mùi thì một tháng và năm chục quan tiền tây. Thiệt là ức quá, và không hiểu *cớ* làm sao ? Xin hỏi ? ? ? . . .

NGUYỄN-TÍN-TRINH
Bàngda, Travinh

Công văn lược lục

CỬ CAI TỔNG

Đến ngày thứ năm 13 Août 1925, hương chức các làng trong tổng Thạnh-tuyền (Rạchgiá) phải tựu tại Tòa-bố để bỏ thăm tuyển cử một vị Cai-tổng cho tổng ấy.

ĐỂ TẠI - NGOẠI

M. Nguyễn văn Giáp dit Nghiêm, Tham-tá hạng ba, vì có đơn xin nên được để tại ngoại một năm không lãnh lương kể từ ngày 23 Juillet 1925.

CHẤM ĐẬU

Quí vị kể tên dưới đây được chấm đậu trong cuộc thi ngày 27 Juillet 1925 tại Saigon và được lấy cấp bằng thợ máy (Certificat de mécanicien brevet local) :

Huynh công Kiet ; Tang thien Lang ; Phan van Phuoc; Negrel, Phan van Thao; Nguyen van Thang; Nguyen van Nan; Doan van Ly, Nguyen van Ut.

Còn quí vị kể sau đây được chấm đậu chức tài-công tàu (Certificat de patron breveté) trong kỳ thi ngày 30 Juillet 1925 :

Vo van Canh ; Nguyen van Qui ; Nguyen van Kien ; Nguyen van Hien ; Do van To ; Le van Cu dit Phep ; Tran van Ho ; Tran van Hon ; Nguyen van Thinh.

NGHỈ PHÉP

Ông Nguyễn van Thom, Tri-phủ hạng nhứt, giúp việc tại tỉnh Rạchgiá, được phép nghỉ dưỡng bịnh ba tháng kể từ ngày ông ra khỏi Dưỡng đường.

TỪ CHỨC

M. Tống van Mạnh, Giáo-tập hậu bổ dạy tại tỉnh Sóctrăng, vì có đơn xin nên đã được từ chức.

CẤP BẰNG

Ông Nguyễn văn Vịnh, Đốc-phủ-sứ hồi hưu, ở Mytho, được cấp bằng làm Phái-viên hội Ủy-viên để kiểm điểm kho canh nông (Caisse de crédit agricole) hạt ấy thế cho ông Nguyễn văn Trụ từ lộc.

Ông Lê văn Lưu và Khưu ang Thuận Nghị viên Annam và Trung Huê tại nghị viện Thành phố Chợlớn được cấp bằng làm Tá trợ (Adjoints) Hội trưởng hội công đồng thành phố, thế cho ông Phan văn Nam và Phụng Nhựt mãn khóa Nghị viên.

Cuộc xổ số

CỦA TƯƠNG-TẾ HỘI NĂM 1925

Chiếu theo lời nghị số 1875 ngày, 5 Juin của quan Nguyên-Soái Namkỳ bàn trị-sự các hội Tương-tế được tạo lập ra một cuộc xổ số hầu lấy tiền giúp các hội khuyến-thiện.

Định giá mỗi số là *một đồng bạc* (1$ 00).

CÁC SỐ TRÚNG

1	số trúng	10.000$00	»	10.000$00
1	»	4.000 00	»	4.000 00
2	»	2.000 00	»	4.000 00
8	»	1.000 00	»	8.000 00
10	»	500 00	»	5.000 00
50	»	100 00	»	5.000 00
80	»	50 00	»	4.000 00
200	»	20 00	»	4.000 00
352				44.000$00

Định đến ngày 11 Novembre 1925 sẽ xổ số tại dinh quan Đốc-lý Saigon.

Giấy số đã bán tại Saigon và lục-tỉnh hôm nay. Vậy đồng bang ta nếu ai muốn thử thời vận coi đỏ hay đen cũng nên mua mỗi người một vài tấm giấy số.

Đông-Pháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	11f. 80
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	11 80
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng (Banque Industrielle de chine)	11 80
Hongkong et Shanghai	11 80
Chartered Bank	11 80

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao giá trên kilos chở đến tính luôn và cái bao nữa:

Lúa Vĩnh-long		$85 tới	5$	95
Lúa Gò-công		05	—	6	15
Lúa Bãi-xàu	6	00	—	6	10
Lúa Bạc-liêu	6	10	—	6	20
Lúa Cao-man (trắng)	5	65	—	5	75
Lúa Cao-man (đỏ)	5	30	—	5	40
Giá thường từ	6	00	—	6	10

Giá giấy Quốc trái Đông-Pháp : 51 $ 40

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc Angers ở bên Trung-Huê và Nhựt-bổn bữa 7 Août sẽ qua tới.

Chiếc Camranh ở Port-Said đã chạy qua Đông-Pháp hôm ngày 18 Juillet.

Chiếc Min ở Âu-châu bữa 10 Août sẽ qua tới.

Chiếc Réam ở Bangkok bữa 3 Août sẽ qua tới.

Chiếc Amboise ở Marseille bữa 12 Août sẽ qua tới.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc Angers bữa 10 Août sẽ chạy qua Pháp-quốc.

Chiếc Aisy-de-Bideau bữa 14 Août sẽ chạy qua Pháp-quốc.

Chiếc Amboise bữa 15 Août sẽ chạy qua Trung-Huê và Nhựt bổn.

Chiếc Réam bữa 7 Août sẽ chạy đi Bangkok.

QUA THIỆT ! TỐT THIỆT ! RẺ THIỆT !

Tôi nghe đồn, nên lên Saigon hỏi thăm và chịu khó một ít bước kiếm tiệm M. FRANÇOIS Sự, 76 Rue Vannier (lối giữa dãy phố chà bán vải chợ cũ) đặng mua hột xoàn, thì quả y như tiếng đồn, hột thiệt nhiều, đủ thứ, nước thiệt tốt ; đồ nữ trang kiểu vở khéo léo hơn hết ! Mà lại rẻ, nên mua đem về họ nầy tôi bán lại kiếm sở hụi chuyến sau. Vậy có mấy lời tặng khen và giới thiệu tiệm M. François Sự đáng tin cậy lắm.

T. TÙNG.

MẠNH HỔ NAN ĐỊCH QUẦN HỒ

Saigon. — Ngày 4 Août lối 6 giờ chiều có một đám đánh lộn xảy ra tại đường Vannier rất nên kịch liệt. Duyên cớ như vầy: Nguyễn-thị Đặng là cháu của một người bán nhà hàng ở Đất hộ đường Albert 1er đến tại hãng A... mà đòi tiền 2 thầy quí danh là L. và T. giúp việc tại hãng ấy một số tiền là 12$ 65. Lúc vào hãng đòi sao chẳng rõ, kế một lát thì thấy quí thầy nói trên đó bước ra khỏi hãng lên một cái xe Auto xả máy dong ruổi, kế đó lại thấy thị-Đặng ở trong hãng mới vừa bước ra khỏi cửa thì có 6 người đàn bà (phải chi thêm một người nữa thì đủ Mai-Sơn thất quái) chạy a lại, trước hết có một chị làm đầu tên là thị C..., tay cầm một chiếc guốt đập trên mặt thị-Đặng một cái quá dữ, thị-Đặng vì ơ-hờ, nên bị một chiếc guốt của thị-C.. đập mỏi máu ra lai láng ; kế đó năm người kia nhảy tới tiếp chiến, cả thảy đều hóa phép thần thông !

Lúc bây giờ thị-Đặng đơn thân độc mã tự liệu không thế chiến lâu đặng, nên phải ráng sức tả xông hữu đột chẳng khác nào trận Đương-dương trường bản tái lại nữa và đánh và nghỉ rằng : Mạnh hổ nang địch-quảng-hồ nên chi thị-Đặng nào tận lực trong một hồi huyết chiến mới phá trống đặng một cửa, thừa lúc ấy thị-Đặng mới thoát thân ra khỏi, chúng nàng bèn đưa tay lên, miệng niệm thần chú thỉnh xa-phu thần-tướng lai trợ ngã.

Còn 6 người đàn bà kia đánh người ta có thương tích, rồi cùng nhau đồng hè ngâm câu : Dĩ đào vi thượng...

Đây nhắc lại từ khi Thị-Đặng nhờ xa phu độ đặng một đỗi đường kế may đã lại gặp một chú biện xem thấy Thị-Đặng thân hình thế ấy, chú biện ta bèn biểu ngừng xe lại và gạn hỏi cho tường căng cội. Thị-Đặng mới thuật lại công chuyện xảy ra cho chú biện nghe và khai mất hết một sợi dây chuyền có nhận bảy cái hột xoàn.

Nghe rõ chú biện ta mời mời Thị-Đặng lại bót cho ông Cò quận thứ nhứt lấy enquête, trong lúc ấy cũng may, có một thầy giúp việc thầy kiện thấy rõ công chuyện xảy ra như vậy, nên khó nổi làm ngơ bước ra chịu đi xuống bót làm chứng chỗ Thị Đặng (thật đáng khen thay cái lòng tốt của thầy).

Chuyện nầy thật cũng lạ : Thị-Đặng đòi tiền 2 thầy kia mà sao 6 người đàn bà nầy chẳng rõ có thù oán chi với Thị-Đặng không, mà lại hành hung ? chúng hiệp có như vậy ! Cũng là một câu chuyện bí mật thay...

Sau đây tôi xin nhắn ít lời cùng quí thầy nói trên đó, mình là người tử tế có mua ăn của người ta, hễ tới tháng thì lo mà trả, chớ để thì cho người tới hằng đòi-hỏi, chẳng là nhục lắm, còn chi là thể diện nam nhi ?

Vậy xin quí thầy tự hậu chớ có tái diễn cái tuồng ấy nữa, vì lời tục ngữ có câu : *Vỏ quít tuy dày song có ngày cũng gặp móng tay nhọn* chẳng sai !

BỬU-TRUYỀN

P. S. — Việc nầy đợi ông Cò quận thứ nhứt tra xét xong, ký giả sẽ đăng tiếp thêm cho chư tôn rõ coi tại sao Thị-Đặng bị đánh và những kẻ hung ác ấy sẽ bị sửa phạt là thế nào.

HẠNG NGƯỜI ĐÁNG KHINH BỈ

Bạcliêu. — Hiện bây giờ tại Bạcliêu sanh ra một hạng người trông vào rất nên khiếm nhã. Nào là đua nhau dồi phấn, đeo chuyền cổ... Dồi phấn dành để cho phận quần xoa chỉ ư đến bọn nam tử cũng nhẩm mắt theo đùa, nghĩ đáng thẹn thay. Tưởng rằng sang trọng, nào dè để một trò cười.

Đến một tay cờ bạc, một tên thơ ký hậu bổ sở Tạo Tác, lắm vị nữa cũng đua theo tô điểm phấn son. Lại còn ăn mặc theo cái mốt mode, mốt nầy chẳng hiểu dùng nhằm thời kỳ nào, mà họ cũng mang đùa đi cùng đàng sá. Pyjama col danton tay áo, ống quần kết ria den hoặc vàng. Trông thiệt khó coi như có người ngoại quốc trông vào mới ra sao hả ! !

Than ôi ! cái phong trào tự do lan khắp rồi, họ nhiễm cái khối óc Tự do vơ quàng, làm sinh chuyện đáng khinh đáng bỉ.

Mong sao hạng người trên đây biết hổ lần mà mau bỏ cái lề lối Tự do như thế, nước nhà ta lấy làm hạnh phúc vậy.

Trên đây tôi gọi phấn son dành để cho phận quần xoa, song hàng phụ nữ chớ lầm tưởng rằng mình đặng cách tự do trang điểm, rồi trau chuốt bề ngoài cho xinh, bẹo hình dạng, rồi noi theo khối óc tự do vơ quàng mà đem hình vào tờ C. L. phô trương trước mắt muôn người vậy.

THIÊN ĐÌNH
đại đạo

CHÚ HỎA ĐI MUA CÂY

Đại ngãi. — Bộ chú Hỏa nầy muốn cất phố cho mướn nên đi mua cây tới miệt lục tỉnh.

Đêm 23 Juillet, lối 11 giờ, M. Phung-Hiên, chủ tiệm cưa Vĩnh tài Lợi, đang ngủ ngon lành, xảy nghe bạn bè la ó lên rằng : « Có khách, có khách, trời ơi ! Chú Hỏa xuống kia kìa ! » Chúng nó la chưa dứt lời thì chú Hỏa chẳng đợi mời, đi tuốc vô nhà sáng rỡ. M. Phụng Hiên dạy đánh mõ la làng lên, đặng cho Hương chức và dân sư tựu tới nói chuyện chơi và hối 9 người thợ cưa chạy đi xách nước cho chú Hỏa tắm ! Còn người và mấy tên tuợ khác lo leo lên nóc trại cưa mà tốc lá xuống, vì chú Hỏa chê lợp lá mau hư.

Tớ thầy tận tâm chìu lòn nhưng coi bộ chú Hỏa cũng chưa vừa lòng, M. Phụng Hiên biết thế không xong mới leo xuống, rồi chạy vô mở tủ sắt mà lấy tiền bạc ra cho rảnh. Nhưng trong khi bối rối, M. Phụng Hiên mở chưa ra mà lại bị một cái tàng lửa rớt nhằm lưng nám thịt.

Trong mấy phút đồng hồ, cái trại cưa hóa ra một đống tro bụi, sự hư hại tính tới 19.152 $ 50, kể ra như sau nầy :

3600$ bạc giấy ; 1000$ giấy nợ; ba cái vé quốc trái năm 1918 giá 52$ 50; trại cưa, bàn ghế, súc gỗ giá 14. 500 $.

Chưa ai biết tại làm sao mà chú Hỏa đến xứ nầy mua cây, nên quan làng còn tra xét cho ra người dắc mối ấy để cho ăn huê hồng ít năm cơm áo !

CAN XE LỬA

Khône. — Hôm đêm 20 Juillet, lối 11 giờ xe lửa (thứ xe nầy nhỏ như xe Tânđịnh vậy) ở trên Khône Nord chạy xuống bến tàu ở Khône Sud có chở 60 culi của hãng tàu. Khi xe chạy băng ngan rừng xảy có một vật chi cảng bánh xe làm cho xe dội lại rất mạnh. Anh coi máy lật đật leo xuống thì thấy có một cây cột dây thép ngã nằm ngang đường rầy.

Ông Cò ở Khône liền lãnh tra xét vụ nầy chẳng bao lâu ngài tìm ra tên Lèo Sum là chánh phạm. Nó khai như vầy :

« Tôi giận M. Goulard lắm, nên tôi hạ cột dây thép để cản xe lửa mà trả thù, song xe không lật, thì tôi tính sẽ tháo đường rầy cho xe lật tôi mới nghe cho ! »

M. Goulard là người cai quản bọn culi Lèo để chở hàng hóa cho hãng tàu ấy. Bữa trước lối 5 giờ rưỡi chiều tên Sum leo lên xe lửa ấy mà đi thì M. Goulard nói rằng xe chật nên không cho nó lên nên nó cố oán mà hại thầm cũng phải.

TRÚNG MỐI TO

Biênhòa. — Bữa 26 Juillet, M. Chánh, buôn bán cây ở Bình lộc đi xuống Xuân lộc đặng gởi cây về Saigon.

Tối lại một bọn ăn cướp thừa dịp vắng mặt nên kéo tới nhà mà đánh. Chúng nó bửa tủ sắt lấy được 10 xấp bạc giấy 100 $ 10 xấp bạc giấy 20 $ 1000 $ (bạc đồng) 400$ (bạc cắc) 6 chiếc vàng 800 hột chuỗi vàng giá 100$ 10 chiếc cà rá vàng giá 25 $. Cộng hết thảy tới 20.145 $ 00 !

Bọn ăn cướp ấy trúng mối nầy thật to song có lẽ nào Trời để cho chúng nó ăn êm bao giờ, lật bật rồi đây cũng mắc lưới hình, báo hại tốn cơm nhà nước !

CÓC GIẾT NGƯỜI

Mytho. — Thịt cóc cũng có thứ ăn hiền mà cũng có thứ ăn độc lắm. Trước khi muốn ăn thịt cóc thì phải cho thạo, phải biết thứ cóc nào độc mà chừa mà bỏ ra, mới tránh khỏi hại.

Như mới đây ba đứa con của chú bầu gánh hát Rằng ở làng Hưng đạo (Mytho) thấy trời mưa cóc nhảy lom xom mới rủ nhau đi bắt cóc mà ăn thịt. Chúng nó bắt được nhiều lắm, song trong giỏ cóc ấy có lộn con thằn thú độc lắm, mà sắp trẻ thơ nào có biết gì !

Chúng nó đem ra chặt đầu lột da rồi xào nấu mà ăn với nhau một bữa rất ngon miệng quá.

Ăn rồi uống nước vừa khỏi cổ, thì mình mấy ba đứa vụt phát ngứa rần lên, và nổi mục nho nhỏ. Con mắt thì lờ mờ gần hết thấy đường, còn hơi thở khò khè bịnh như muốn đứt !

Một lát 2 đứa nhào lăn một hồi rồi thác, Chòm xóm hay việc rồi ro như thể lập tức chở đứa còn sống sót đến nhà thương Mytho may nhờ quan thầy thuốc ra tay cứu khỏi nạn.

Việc nầy đáng để làm gương cho mấy người ưa ăn thịt cóc, vì đời nầy thiếu chi món ngon vật lạ, cần gì phải ăn đến cóc nhái cho trẻ em nó bắt chước mà bỏ mạng có ngày !

QUÂN XỎ-LÁ

Mytho — Chiều bữa 28 juillet rồi đây tên khách-trú Tất-Quan, làm sớp-phơ và chủ một cái xe hơi đưa đồ đang đi hóng mát trước một cái tiệm rượu, thì có một người cứ đi theo sau lưng nó hoài. Một lát người ấy rút dao ra, lưỡi dao bén ngót, dợm muốn đâm vô lưng tên khách trú nọ.... .

Thời may ông Bồn ở Mytho thật linh nên mách bảo cho Tất-Quan hay nên tên nọ vừa dợm đâm thì nó cũng vừa ngó ngoái lại. Nó ngó thấy thì oản hồn, cong lưng chạy miết ; chừng kiếm được lính nó mới kêu bắt tên sát nhơn kia.

Tra tên ấy nó khai tên là Phan-văn-Giỏi (tên Giỏi mà dở ẹt) 28 tuổi, vô nghề-nghiệp, mới bị phạt 15 ngày tù về tội không có giấy thuế thân. Nay mãn tù, sẵn có tên năm Phát mướn nó chém tên Tất-Quan rồi thưởng nó 50 $ nên nó ham tiền muốn làm..... mà bị chúa-ngục níu tay cản lại !

Lời Phan-văn-Giỏi khai cũng có lý vì tên năm Phát cũng có xe hơi đưa từ Mytho lên Cailậy như Tất Quan, vậy thì chắc là vì sự giành mối mà hận nhau, thế không đội trời đạp đất chớ gì.

Ông cò liền cho đòi năm Phát tới tra hỏi thì anh va nói rằng không biết tên ấy là thằng gì cả. Vậy thì tên Giỏi nói láo hay là năm Phát nói láo ?

Năm Phát có muốn trừ Tất-Quan cho được một mình một chợ hay không ?

Hay là tên Tất-Quan muốn lập kế ấy mà báo hại năm Phát ?

Việc nầy ai hiểu nổi, song còn các quan Tòa kia, có lẽ nào để cho ai ăn qua các ngài được !

PHỤ TỬ MÀ TỐ BẤT HIẾU

Cailậy. — Tên Khách Tan-ki-Gẩm có hai đứa con trai tên Kiếu và Hồ. Tên Kiếu là con của vợ xẩm bên Tàu còn cậu Hồ là con của vợ Annam sanh đẻ tại Cailậy.

Một ngày kia, chẳng rõ vì ý gì mà chú tửng rặc giống kiếm chú tửng lại mà gây lộn. Hai đàng không ai nhịn ai, nên võ Tàu với võ Annam thử coi võ nào hay hơn cho biết.

Tan-ki Gẩm thấy Kiếu với Hồ thì võ liền chạy lại làm giám-cuộc, và can hai đàng ra. Ai dè cái chơn vô tình của Kiếu đá Hồ lại trúng nhằm hông Papa quá nặng !

Tan-ki Gẩm giận lắm nên không thèm làm giám-cuộc nữa, bèn chạy đi tìm thầy thuốc mà xin giấy bịnh rồi lên Tòa mà cáo Kiếu, hầu có đuổi bản về Tàu cho khuất mắt.

Kiếu biết lỗi nên cũng chạy theo rồi hai đàng đến mướn Trạng-sư bảo chữa cho mình khỏi tội ; quan Trạng-sư của Kiếu xin Tòa dinh lại kỳ sau sẽ xử.

Than ôi ! Cha con giận nhau một chút mà đem ra tới Tòa, đặng thất mà chi, cho Ảao tài tốn của hử ? Mà của ai ?

CỬA-CHUNG

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU
Số nhà 33 bis, 35, 37, 39
đường Amiral Dupré Saigon

RƯỢU CHÁO, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI VỊ, RƯỢU TIÊU-BỒ

TRƯỜNG HỌC
Huỳnh - công - Phát
SAIGON

Tựu trường : Sớm mai ngày thứ hai 17 Août 1925, nhằm ngày 28 tháng sáu Annam năm Ất sửu.

Kỳ tựu trường nầy, bổn trường mở dạy NĂM THỨ NHÌ BANG CẤP TOT NGHIỆP (2me Année du cycle complémentaire). Năm tới nữa sẽ có lớp 3me Année.

Hội thi CẤP-BẰNG SƠ-HỌC NGÀY 6 JUILLET rồi đây (Certificat d'études primaires franco - indigènes), Bổn-trường chọn đi thi 30 trò, đậu 21 trò, kể tên sau đây :

Tôn ngọc Châu Cầnthơ	Ng. v. Xô Saigon
Huỳnh cg. Hiển Baria	Ng. v. Nhung »
Huỳnh v. Louis Giadinh	Ph v. Lý Nhatrang
Ng. v. Tri Baria	Thái v. Hơn Saigon
Ng. tấn Lợi Soctrang	Lê v. Cung Sadec
T. quốc Hải Rachgia	H. v. Hiệp T.-d.-m.
Ngô Lời Mytho	B. v. Thăng Longx
Ng. v. Giỏi Pnompenh	Lê v. Cử Sadec
H. v. Thanh Baria	T. v. Sên Soctrang
H. v. Khiêm Baria	Ng. v. Quyện Rachg.
Ngô Tô Mytho	

Còn hội thi CẤP-BẰNG TIỂU-HỌC NGÀY 15 JUIN qua rồi (Certificat d'études élémentaires indigènes). Bổn trường cho đi thi 77 trò, đậu được 75 trò.

NOTA.— Học sanh mới muốn vào học nơi Bổn-trường, xin viết thơ trước, đặng Bổn trường để giành chỗ cho, và gởi điều lệ Bổn trường cho mà biết.

TRỒNG RĂNG
QUAN LƯƠNG-Y CUNAUD
ở đường Chasseloup-Laubat
số nhà 15

Nhổ răng một cách rất êm ái
Trồng răng bằng [illegible]

Đồ âm công kiểu văn minh họ đạo khiến hoặc đi xe hơi cũng đặng của Huỳnh-trí-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn dẽ cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 35 và 35 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chở bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sấp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải có mua một lần mới biết được. Chúng tôi chẳng hề dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa chắc rằng tiệm chúng tôi vẫn bán rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách cũng hết lòng niềm nở.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng hồ CARILLON WESTMINSTER đủ thứ đẹp lắm. Có bán máy hát xoàn và kiểm, đủ kiểu, máy thật tốt, và có trữ dĩa hát cải lương, nhiều bài bản. Cũng có trữ nón Casque hiệu «COQ GAULOIS» thật nhẹ thật khéo, và «FORME ANGLAISE» thật chắc thật bền, có những đồ bằng pha-ly như bầu đựng nước, ly, và đồ Aluminium tốt lắm. Chúng tôi lại có trữ bán các thứ đèn, hộp Huế kỳ, chum cẩm thạch, cao cổ, thạp cổ, có hoa li da tây, có đồng hồ rẻ, đồng hồ tay, và trái quít, chạy rất đúng giờ máy móc bền bỉ, nên có giấy bảo lãnh 5 năm.

Tiệm chúng tôi có làm Đại lý giày tây hiệu «ÔNG CỌP» là thứ giày của hãng Richaud bán lúc trước, có áo sơ-mi, cols, régates, nœuds, vớ tơ vớ cát, đủ các thứ màu, lại có nhiều thứ áo Pardessus cao su và gabardine, đã chắc mà lại rẻ nữa.

Tiệm chúng tôi có bán xe máy hiệu C A P. là thứ xe thiên hạ ưa dùng hơn hết, vì nó chắc mà nhẹ, và giá mỗi cái có 65$ thôi.

Chư tôn ở lục châu có dịp đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi lấy làm hoan nghinh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ đến.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN
số 54 đường Viénot
giấy phố Chà bán vải ngan Chợmới Saigon

Ai muốn có lời nhiều?
Ai muốn có đồ tốt mà giá rẻ ??

Những nhà buôn Annam mình, người nào muốn có lời nhiều mà được tiếng bán rẻ thì bẩy sỹ hàng của CHIÊU NAM VIỆN ở đường Viénot số 56 mà bán lại thì có lời nhiều chẳng sai, tiệm nầy bán sỹ rẻ hơn các nơi. Còn người mua lẻ muốn có đồ tốt mà giá rẻ thì cũng lại tiệm CHIÊU NAM VIỆN mà mua.

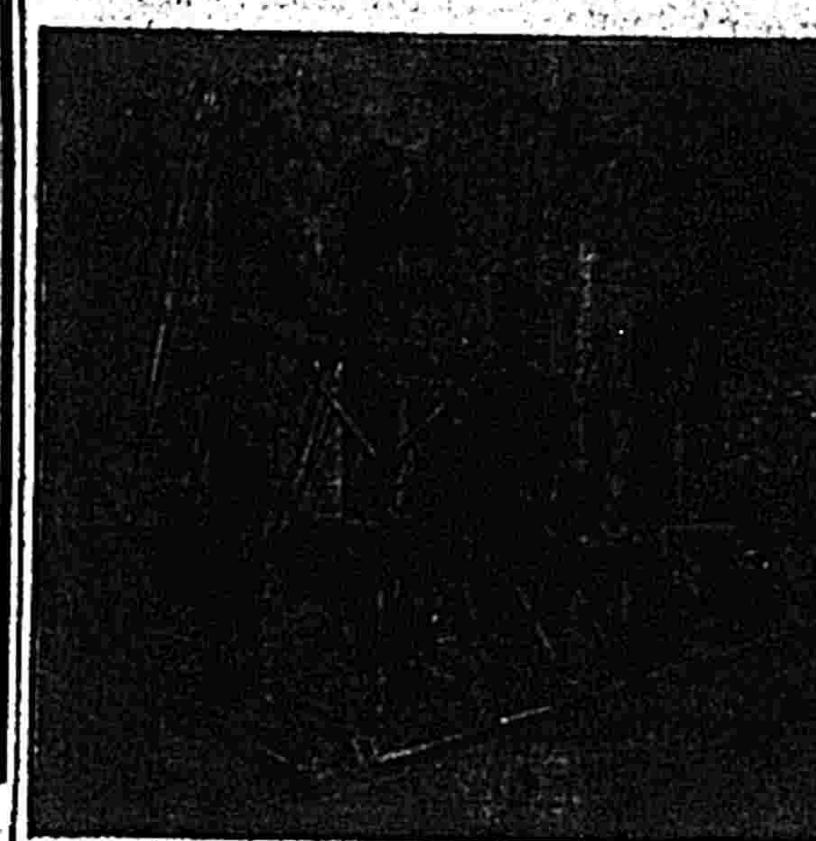
Cũng một giá thì đồ của CHIÊU NAM VIỆN tốt hơn
Cũng một thứ thì giá của CHIÊU NAM VIỆN rẻ hơn

Tiệm nầy bán những là : Máy hát từ 25$ sắp lên, dĩa hát, đèn dầu chưng cẩm thạch, từ 6$ sắp lên 18$, chưng nickel từ 1$, 80 tới 6$, đèn treo vách từ 1$20 tới 1$80, đèn manchon thứ 2$ thứ 3$, đèn marchon treo 26$; kiến mát gọng vàng từ 1$50 tới 2$40, gọng đồi mồi 0$80. Đồng hồ reo hiệu tây, thiệt rẻ 2$50 một cái; đồng hồ để bureau 6 phân 1/2 3$60, đồng hồ Régulateur 20$ đồng hồ CARILLON WESTMINTER thiệt gốc 72$, đồng hồ bỏ túi bằng vàng Huê kỳ có giấy bảo lãnh chạy 5 năm 7$, bằng loại kim trắng métal blanc bảo lãnh 8 năm, chạy Bugéy; 6$, thứ coi ban đêm được : 8$50; Đồng hồ đeo tay bằng vàng Huê kỳ hiệu CARR 8$, lưới may mùng, thuộc địa bộ nạp dọng khổ 2m40 : 0$90 một thước. khổ, 2m25 1$ một thước nón nỉ bìa nhỏ từ 2$ tới 5$50, bìa lớn từ 3$80, tới 6$, v. v., còn nhiều món khác kể không xiết. Còn hàng Tàu tùy theo giá chợ.

Thơ gởi thì đề cho : PHAM VAN NGOC,
Directeur de la maison CHIÊU NAM VIỆN, 56 rue Viénot Saigon
Téléphone 565.

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefevre N° 36-38
SAIGON

MÁY XAY LÚA GẠO

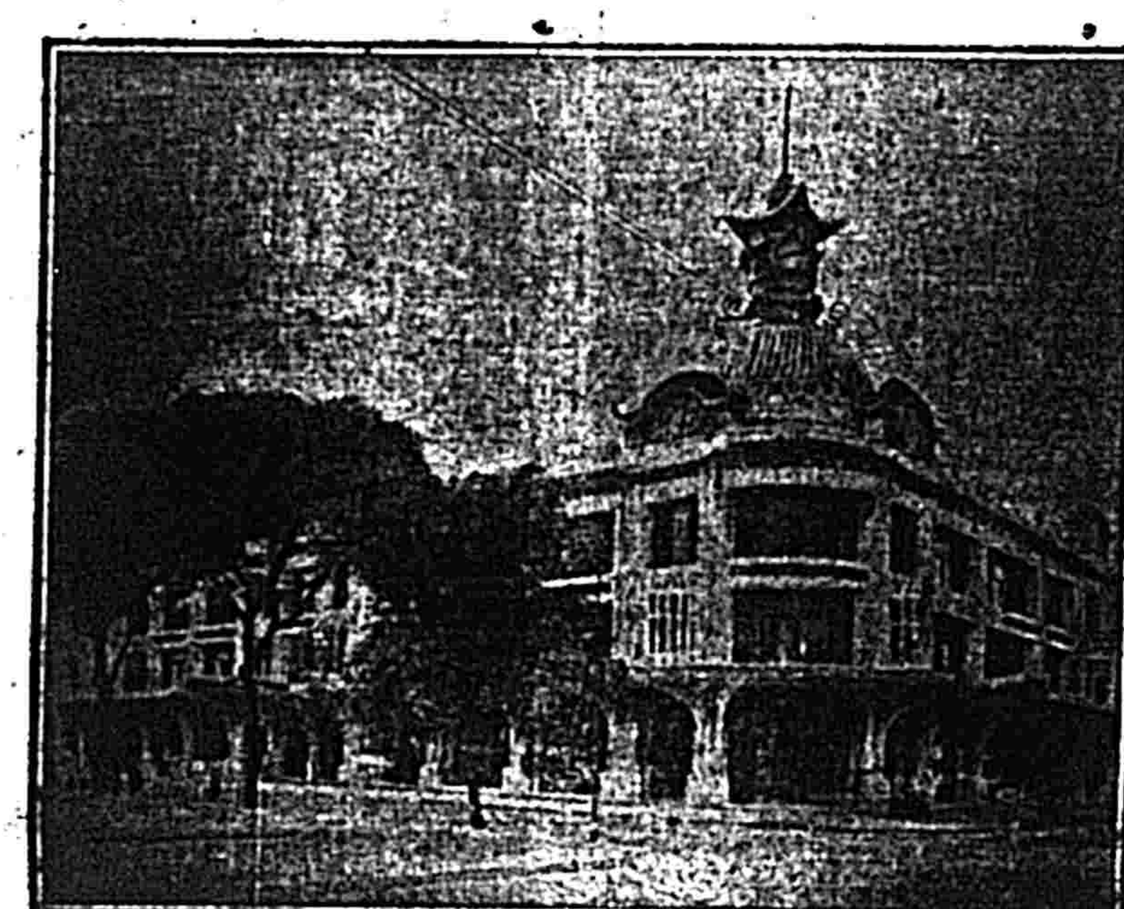
Đã ráp hơn [illegible] cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 100 tấn ở tại Đông-Pháp.

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIS — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ NỒI SÔ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHẲNG

Công-ti Quản-hạt đại thương
Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

Grands Magasins Charner

SAIGON

Bữa thứ bảy 1er Août đến 10 Août

BÁN ĐỒ QUẢNG CÁO RẤT NHIỀU

Dầu thơm — Son phấn — đồ vàng — giấy mực — đồ trong nhà — đồ đồng sắt — đồ pha-ly — đồ dùng về việc vệ sanh — đồ chụp hình — đồ hút thuốc — đồ thể-thao — bố trắng — áo sơ-mi — nón đàn ông — Giày giép.

PHÒNG GỌT MÓNG TAY
PHÒNG UỐNG TRÀ — QUÁN RƯỢU ĐIỆU HUÊ-KỲ

CÓ NHẠC { Thứ năm chiều từ 4 giờ 45 tới 6 giờ 45
Chúa-nhựt sớm mai từ 9 tới 11 giờ

XIN ĐẾN COI CÁC KỆ CHỨNG HÀNG
XIN COI SÁCH IN CÁC MÓN HÀN

NÊN THỪA DỊP BẠC LÊN CAO

Sự chắc thật làm nên sức mạnh của bổn hiệu

Điển-tín : MAGCHARNER — Dây thép nói { Nói lại sở quản-lý số 140 / Nói lại sở buôn-bán số 543

Thùng thơ số 528

BAZAR GIAO YẾN Phạm-văn-Hiền prop.

106, Boulevard Bonnard, Saigon

Giá ít món hàng

Kiển ovale t. khéo	5$00	Jardinière int. vert bl.	8$75	Tàu buồm nacre Récl.	3$2o
Surtout ovale	4 50	Plateau p. jardinière	8 75	Máy bay bronze Récl.	o o5
Porte fleur 2 cornets	2 50	Jatte tương tợ coupe	5 oo	Fleurs p. jardinière R.	o 15
Porte fleur 1 cornet	2 40	Hộp al. để đ hộp sữa R.	o 4o	Mousse paquet R.	o 15
Service liqueur uni	4 80	Hộp đựng vàng laqué R.	1 95	Porte montre argt.	1 9o
Service liqueur décoré	5 50	Hộp thuốc xỉa laqué R.	o 38	Service fumeur al. R.	1 2o
Service liqueur taillé	5 50	Hộp để thuốc annam R.	o 65	Bình mực 1/2 cris R.	o 5o
Pendulette argenté	5 60	Vase suôn dích bầu o,6o	2 4o	Faux col 0,3o à	o 6o
Pend. argt. réveil	8 00	Bottines Balm. noir R.	6 90	Nœud à nouer 0,6o à	1 2o
Coupe để bánh v. coul.	2 50	Soulier Richelieu verni	7 5o	Régate à nouer 0,8o à	1 6o
Dĩa để bánh 2 thứ	1 90	Soulier richel. jaune	6 9o	Nón nỉ large, bord 3,50 à	7 95
Seau à glace argt.	2 80	Soulier rich. chev. gl.	6 5o	Casque rond trắng	4 5o
Bầu carafe taillé	2 50	Đồng hồ car. wes. 6 g. 50$	65$	Casque colon long	6 5o
Mâm alu. 2$30, 2$50,	3 30	Đồng hồ car. w. 8 g.	75 oo	Casque Durbar nỉ 5,5o	6 5o
Hộp đựng vàng 0$75 à	1 00	Horl. car. w. 8 g. 2m2o	2oo oo	Vase Cornet d'oiseau	1 5o
Chén đựng cao khô	0 45	Chậu marb. 4 bồ câu	9 5o	Vase miệng túm	1 5o
Surtout 4 cor. Réclame	4 80	Jard. int. vert 32 c/m	5 oo	Fleurs artificielle o,o8 à	o 5o
Surtout 3 cor. Réclame	4 00	Encre stylo waterm. R.	o 30	Lampe haut parfaite	5 5o
Surtout 1 cor. Réclame	2 80	Xát nha du thứ o,o8 à	o 5o	Lampe basse décorée	2 5o
Quart alum. Réclame	0 20	Fume cigarette amb. R.	o 3o	Lampe basse Réclame	1 9o
Seau p. chamb. Réclame	1 95	Legumier để cơm o,75	1 oo	Carafe cristal Réclame	2 4o
Loto 48 cartes Réclame	1 00	Hình football bronze	2o oo	Verre à pied cris bord R.	o 5o
Jeu course 6 ch. Récl.	1 95	Album p. c. p. 1oo pl. R.	o 6o	Hình Napoléon br. 2,oo	2 5o
Lion bronze Réclame	2 50	Porte journ. laqué R.	1 5o	Hình Napoléon biscuit	2 2o
[illegible]	[illegible]	Chaîne montre 1,oo à	2 5o	Barrette filette 2 thứ R.	0 1o
Ống bơm con nít 1$00 à	1 10	Khuôn bánh 1o kiểu	o o3	Áo quần matelot có sọc	4 5o
Val. cuir jaune 12$00 à	18 00	Vase coul. mg dúng R.	o 75	Áo quần matelot nỉ	3 5o
Hộp chữ in caout. Récl.	0 80	Vase chg nick. paysage	5 oo	Áo quần filette broderie	2 5o
Phấn d. mặt voyage R.	0 20	Casquette drap	1 oo	Khăn choàn velours	6 oo
Mền nỉ trắng 2m20x2,45	17 00	Nón rơm con nít	1 8o	Khăn choàn laine trắng	8 5o
Mền nỉ sọc 2m20x2,45	15 00	Mền gòn có bông	3 5o	Carte postale o,o1, o,o3	o o5

Envoi contre remboursement à l'intérieur

Gởi mà món nào không vừa bụng, có trả lại, cũng vui lòng tiếp lấy
BAZAR GIAO YẾN lãnh, nhuộm đồ hàng, bận cũ rồi, nhuộm lãnh đồ mới
Mandat quí khách có gởi cho B. Giao Yến, xin biên cho Phamvanhien lãnh
Cũng còn nhiều món hàng khác, ít chỗ kể không đủ
Hộp thuốc xỉa aluminium mới lãnh kỳ tàu nầy o$4o và o$3o, sọc giá o$35 và o$28

BÁN TẠI TIỆM

Trần-quang-Xuân

158, rue d'Espagne (chợmới)
Saigon

Đèn-điện bỏ túi có piles
Đèn xemáy, đèn rọi đủ thứ
Piles bên Tây mới qua thật tốt
Các đồ tạp hóa và giày dép Bảo kỳ giá nhẹ.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VĂN-BẾN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

17-19 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

Tiểu Thuyết

« DUYÊN PHẬN LỠ LÀN »

Tôi có gởi bán ở các gare xe điện từ Chợ-lớn tới Bà-chiểu và nhà bán sách Lê-Mai Như ở lục tỉnh ai có mua sỉ và mua lẻ, xin viết thơ cho M. Đoàn văn-Hai, Nhựt-Tân-Báo.

Lời rao

Một số vốn 80.000 quan đồ cho vay mà có thế vườn đất nhà cửa.

Có bán một cái xe hơi hiệu *Renault* 10 mã lực kiểu 1923 còn tốt lắm.

Xin hãy do nơi Bổn-quán mà thương nghị.

COURS DE DACTYLOGRAPHIE

NGUYEN-VAN-MUI

10, Rue Martin des Pallières, 10

En face de la gare de Dakao
SAIGON

Nam-nghia-loi dit Thai-son-qua

DENTISTE

ANNAM-TRỒNG RĂNG

110, BOULEVARD BONNARD, 110

Chợmới — Saigon

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm tưởng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán của khách-trú xưa nay; bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, sữa bò, chocolat và vanille, ăn không khi nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có dịp đi đám cưới, tân gia, tân quan, hoặc kỵ cơm chi chi, xin nhớ mua vài đồng bạc bánh lẻ, hoặc năm ba hộp bánh nguyên, trước cúng, sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp miệng vô cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra về xin quí ông quí bà, nhớ mua ít nhiều về cho bà con, em cháu, ngõ giúp [illegible] cho công nghệ gái nhà Nam được mau tấn phát.

Có trữ bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán hàng tây, hàng tàu, của chú tôi, là M. Nguyễn-khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard, số 82.

NGUYỄN-THỊ-THẮNG
Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quốc-Nữ
[illegible]
Saigon

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, ròng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dài, nghế dựa, ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đã thứa, đủ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng : giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi

Trần Long, Cẩn bạch.

Tiểu-thuyết

MÙI GƯƠM CỦA NGƯỜI HIỆP-KHÁCH

Dịch giả : NAM-KIỀU

HỒI II

Vườn Tranh-xuân anh-hùng cứu người

(Tiếp theo)

Nhơn nghe nói có vườn Tranh-xuân liền tới đó du-ngoạn, thì xảy gặp việc nầy, máu nghĩa-hiệp lại sôi lên, nói rằng: sự-thế dường nầy, không biết người tráng-sĩ mặt đỏ kia có bảo-hộ được nổi hai cha con Phượng-công không? Nghĩ đoạn, chạy lại đình Tứ hiền ngó lên, thấy Nán-sanh ngồi đương rượu, như một con mãnh-hổ, bèn mừng thầm người nầy có thể cáng-đáng công-chuyện được, ta bất tất phải ở đây làm gì, hãy đi sang đình Phù-sơn mà hộ-vệ gia-quyến họ thì hơn. Bụng nghĩ như thế rồi, bèn đi vòng-vòng nép vào một chỗ xó cửa tại hậu-đình, để chờ khi người nhà họ Mỗ cướp lấy Phượng Tiểu-thơ rồi, bấy giờ sẽ ra tay giải cứu.

Đây nói về Mỗ-Công-tử, vốn là một tay đàng-điếm, trong nhà lại nuôi chứa những đồ vong-mạng, để làm vây-cánh cho mình, bữa đó y về nhà phân-phía, đem thủ hạ theo hơn 30 người kéo nhau đến vườn Tranh-xuân để quyết trống-mái. Bảo thành Nhơn lại sai lấy rượu đồ bọn chúng nhơn uống cho được thêm oai, rồi chia làm hai ngả : Kim-bạch-Lỗ thống-suất một bọn người khiêng kiệu đến đình Phù-sơn, còn Mỗ-công-tử thì thống suất một bọn người đến đánh Phượng-công và Tôn-Bội.

— Phượng-công và Tôn-Bội thấy bọn Mỗ-công-tử kéo đến, sợ-hãi run-rẩy, luống cuống bảo nhau rằng : nguy đến nơi rồi! nguy đến nơi rồi! Bấy giờ Nán-sanh ngồi đó trong bụng nghĩ thầm : ta vừa rồi đã nói khoe-khoang ra miệng, bây giờ cosự tới nơi nếu không ra tay đánh cho bọn kia một chập, để rõ bày cái võ-nghệ của ta, thì chẳng khỏi ra mình nói láo! Nghĩ đoạn, liền đứng dậy nói rằng : xin lão bá và hiền độ đừng sợ. Đã có tôi ở đây. Đoạn bới tóc cho chặt nai-nịt quần-áo gọn-ghẽ, đứng sững tại trước cửa đình, nói to lên rằng : có ta ở đây! Thằng nào dám lên nộp xác? — Thạch-cẩm-đương nói : thằng mặt đỏ kia! Có Mỗ-công tử ta đây! Mau-mau xu ống đình chịu phục đi, kẻo mang tội chết.

— Thằng nào là thằng Mỗ-Vũ-Nghi? Ra đây! Mỗ Vũ-Nghi thấy kêu đến tên mình, liền sai người lên trước nói : thằng nào dám kêu đích-danh công-tử ta thế?

Nán sanh cười nói rằng : mấy thằng chó chết! Bay nghĩ bay quyền-quí lắm sao?! Ta hãy đánh cho chúng bay biết tay! Mỗ Vũ-Nghi giận lắm, xăn tay áo bước lên, Nán-sanh nhảy qua, đánh một cái thiệt mạnh. Vũ-Nghi tránh không kịp, trúng vào mang tai, té nhào xuống đất. Bảo, Thạch hai người vội vàng đỡ dậy, Vũ-Nghi cứ há miệng ra, mà không nói đặng một lời, Thạch-cẩm-Đương để mắt nhận kỹ, thì ra Vũ-Nghi bị bể hàm răng, nên không nói được, bèn lấy tay nâng lên, Vũ-Nghi mới gượng-gạo nói rằng : ai đánh chết được thằng hung-bạo ấy, ta sẽ thưởng tiền. Bấy giờ trong đám thủ-hạ có một anh, tên gọi Bát-sơn-hổ Phàn-Khoái, (1) tay cầm đoản-côn tiến lên. Nán-Loan nó mình qua tay cặp ngang hông, nhồi lên một cái, Phàn-Khoái nằm sóng-sượt tại trên mặt đất, Nán-Loan liền cướp lấy đoản-côn, đứng ra cự-địch, Hạng-Võ (1) thấy thế, nổi giận hầm-hờ bước lên, cũng bị Nán-Loan đánh cho nhào xuống, mặt-mũi sưng-vù. Bảo-thành-Nhơn lại kêu người lên đánh, song hễ cứ tiến lên người nào là bị đánh quỵ người nấy. Ai trông thấy cũng phải ghê hồn.

HỒI III

Đinh Tuyết-phủ hào-kiệt trợ trận.

Hãy nói kim-bạch-Lỗ thống-suất một bọn người kéo đi, thấy cửa vườn đã đóng, liền phá cửa xông vào, chính gặp ngay Phượng phu-nhơn và Tiểu-thơ đương ngồi tại phía trong uống rượu, thấy họ hung-hăng phá cửa, liền nổi giận mắng rằng : chỗ nầy là chỗ con gái đờn bà, người nào mà lại vô phép như thế? Lý nguyên-Phủ hét to lên rằng : mấy con tiện-tỳ nầy to gan thiệt! Đoạn sấn lên gạt những đám bộc-phụ ra, rồi hơn 30 thủ hạ, xúm quanh mình phu-nhơn và tiểu-thơ, phu-nhơn và tiểu-thơ thấy sự biến xảy đến, run-sợ hãi hùng, không biết tìm phương gì giải-thoát, Lý-nguyên-Phủ liền trói hai người lại, rồi áp điệu ra ngoài.

(1) tên xưng riêng của mấy tên-côn đồ thủ hạ của Mỗ-Vũ

Đây nói về chuyện Bảo-Cương núp tại sau đình Phù-sơn, chờ đã lâu, mà không thấy động-tịnh gì, liền ngủ quên đi mất, khi đang ngủ, bỗng bên tai nghe có tiếng la inh ỏi, giựt mình tỉnh dậy, bèn vội-vàng chạy ra, trông thấy bọn Kim-bạch-Lỗ đương hiếp-cướp Phượng phu-nhơn và tiểu-thơ, cơn giận nổi lên đùng-đùng, hét to lên rằng : mấy thằng chó chết nầy! Ở trước một ngài Thái-tuế đây mà chúng bay cũng dám làm những chuyện như thế ư? — Tụi khuyển-ưng đang lúc đắc-chí, bỗng thấy có người cản lại, ngơ-ngác nhìn nhau, rồi hỏi lại rằng: việc nầy không phải việc anh, anh can-dự đến đây làm gì?! Bảo Cương chẳng nói chẳng rằng, vào còn lại đánh. Biện-Nguyên thấy chúng nhơn đối-địch không lại, sợ việc không xong, bèn bỏ Phượng-tiểu-thơ vào trong kiệu, rồi đốc phu kiệu chạy như bay, Phượng-tiểu-thơ bấy giờ sợ chết ngất người đi, bất tỉnh nhơn sự. Khi bọn chúng-nhơn đối-địch không lại với Bảo-Cương, bèn đều tháo chạy đến trước mặt Vũ Nghi kêu to lên rằng : Công-tử mau-mau chạy trốn, kẻo phía sau có một thằng cha mặt đen nó sắn lại bây giờ! ... Bảo-Cương đang đuổi, bỗng bên tai nghe thấy có tiếng người nói : tiểu-thơ đã bị Biện Nguyên nó bắt đem lên kiệu đi rồi, Bảo-Cương nóng ruột, lại càng đuổi gấp. Mỗ-Vũ-Nghi trông thấy thất-kinh hỏi rằng : lão Phượng-công nó thỉnh được cái người ở đâu đến mà dữ dội như vậy?

(Còn nữa)

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 638 — Đánh dây thép chữ đề: Nhị-Thiên-Đường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NÀY:

PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HUỜN

Phàm con người mà thủy hỏa hòa bình thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là đồ nhuận thủy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Và cái máy sanh hượt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tướng hỏa ở mà gìn giữ lấy mạng người; cho nên người mà sanh yếu sống lâu, chết yểu, hoặc có thai cũng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc nầy bồi bổ thân mạng chơn dương, giúp hỏa trợ tỳ, tiêu tang âm tà, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khó khăn thường hay đau lưng mỏi cẳng, hoặc kém thủy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng, chiêm bao di-tinh, khô cổ ráo lưỡi, đau nóu nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngầm sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối mằng mẳng.

Kỵ ăn cải trắng và những đồ lạnh lẽo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả.

Mỗi hộp giá là. . . . 0$35

ĐINH KHẤU LÝ-TRUNG-HOÀN

Thuốc huờn nầy chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược; hay đau xóc hông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu; bịnh hậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy; tỳ hư vị yếu, đau bụng ỉa chảy; ăn uống chẳng ngon, bình thể mỏi mệt; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trúng hàng; hoặc ăn đồ lạnh lẽo sống sít, ngưng trệ, rồi bắt mửa; hoặc cảm hàng tay chơn rung rẩy; hoặc ngươn khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v.... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lùi mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc huờn nầy có tài ôn trung phò dương; hễ uống nó được thường thì ngươn-khí điều hòa, tinh thần bội tương.

Bổn đường đã gắn công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc huờn nầy, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HUỜN

Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu, thình lình mê sảng đàm chận hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt láo liên, tay chơn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhằm phát cuồn nhảy nhót, giựt tay giựt chơn; nhiều nhão ho hen, long óc nhức đầu; xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan; phong đàm ngăn trở, khí huất chẳng thông; thần hồn phách ám, nằm ngủ chẳng yên v. v... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, dã thông cửu khiếu lại tiêu trừ các dịch tức khắc an nhiên.

Chí như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dạ-đề, khò khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một huờn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa huờn, nấu lá bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mà cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm huờn; uống chứng nào hay chứng nấy.

Kỵ ăn cá và rau cỏ sống sít lạnh lẽo và cũng kỵ đồ bằng sắt.

Đờn-bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ

Hộp gấm 4 huờn. . 1$00
» 2 » . . 0 50
Hộp cây 4 » . . 1 40
» 2 » . . 0 70

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lãnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích-tụ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc nầy dần dần khai vị tấn thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà;
Mỗi ngày uống 2 lần;
Mỗi lần uống 2 hoàn;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 huờn là: 0$50

AN-THAI-HUỜN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ụa, nhợn, (ác-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi kì ông ăn mà phải sanh những chứng bịnh hiểm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai nầy, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỗi đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc nầy trước khi có thì không lo đến chi bất trắc.

Cách dùng. — Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 huờn là . . . 0$30

BẠCH TRƯỢC-CAO

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lậu; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kẻ, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hốt lại trừ dặng các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu. — Kỵ thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống chừng 1 muỗng uống cà-phê. Cữ ăn đồ chiên xào, cay nóng nẩy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là. . . 0$60

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số 142-144

SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tà sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giái.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy diễn dồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vỏ tầm thường và dúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT

VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Luro môn bài 99 và 101

(Đất-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiếng, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cà sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tị bên tây chở lại, cao-su đặt để thảy trong bánh, kiểu đèn tây, đồ bắt kẻ xe chiếc và xe song mã bằng da tây rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiếng, bình để thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngởi, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn như quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.

Xin ghé mắt!!!

TÀI PHÁT KHÁCH-LẦU

CỦA M. TRẦN-XẢO dit KHÁ

Kính cùng quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô cùng lục châu quân-tử đặng rõ:

Bấy lâu nay tôi chán nghe sự chê khen thể cách của khách lầu, nên nay tôi chẳng nệ bao tốn rắng sức lập một cái phòng ngủ hiệu «TÀI-PHÁT KHÁCH-LẦU» ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài 44 và 46 Cholon. Phòng vì rất thanh-khiết lại sáng-sủa, và mát-mẻ lắm; tiền phòng tôi tính rất nhẹ hơn các nơi, cũng trẻ sai vặt (boy) đều dễ khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí-chức thừa dịp đến Cholon xin ghé tại «Tài-Phát Khách-Lầu» tạm nghỉ thì sao sao quí-chức cũng đặng vui lòng, đã ở gần gare xe-lửa Cholon-Mytho cũng là bến xe-hơi đi các nơi, tiện bề cho quí chức.

Tôi cũng có lãnh may đồ y phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng Tàu, và hàng Bắc tốt nhứt hạng, và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời rất khéo. Trở những hiệu xe thiệt tốt là hiệu ALCYON, R. P. F, R. F. D, HIRONDELLE, BECS SPORT, C. A. F, DIAMANT, CROCHET, SPHINX, và có nhiều hiệu khác giá chừng 40$00. Lại có tiệm bán theo Epicerie, Mercerie và có bán rượu tây, bán lẻ theo consommation.

Có xe hơi hiệu de Dion Bouton 10 ngựa mới, kiểu kiêm thời năm 1923: Thừa để cho quí khách du lịch cho dễ.

Vậy xin mời quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghinh thậm trọng.

Nay kính bạch,

Chủ nhơn: TRẦN-XẢO dit KHÁ

Ít được vậy!!

TIỆM NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU ở tại đường A-MI-RANH CUỘC-BE Saigon là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở lục châu đến nghỉ. Mỗi mỗi đều thanh-khiết phòng the rộng rãi cho mướn tính giá rẻ lắm. Nước tắm không hết.

Boy sốt sắn để sai biểu.

Chủ khoan-hòa sẵn lòng giúp quí khách trong mỗi đều sở cần.

Thiệt vậy. Quí vị đến nghỉ tiệm NAM-CHÂU đều được như ý cả.

LÂM-VĂN-ROI.
Kính mời.

ĐÈN LỬA KIỂU MỚI

THẮP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lồng, đèn đứng, đèn treo

Bán tại tiệm

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

206, đường d'Espagne Saigon

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục-châu quân-tử, các giới đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào ra ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thăm giao, nên mấy nhà khách-sạn của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tên tuổi trong thương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng hậu cảm quí khách.

Vì danh quyền thừa càng lâu càng rộng nên thì phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạn của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên số phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi hồi đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sạn của chúng tôi hiện là:

1° Nam-Thành Khách-Sạn ở đường Colonel-Grimaud số 21 và 23;

2° Nam-Trung-Khách-Sạn ở đường Alsace-Lorraine số 103 và 105;

3° Nam-Hưng-Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 18 và 20, đều mở thêm rộng rãi sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng hạ cố của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho, Khánh-hòa, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Nay kính

Quảng-lý, M. Hiệp

THI-THƠ

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier, ancienne Maison de

NGUYỄN-VĂN-GIÁO

N° 13 rue Schroeder Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiêm thời, những là: trâm, chuyền, kiếng, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiềng, [illegible], neo bụng, neo đột, đồng chiếc v.. v.. và thứ theo kiêm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier 13, rue Schroeder SAIGON

FABRIQUE DE CASQUE FANTAISIE

Vente en gros et en détail

GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE

TRẦN-DUY-BÌNH

42, Boulevard Charner :: SAIGON

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ

Bán sỉ và bán lẻ

Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bản đồng và bản đá cẩm thạch

Duy-Xuân ấn quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiếp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v.. v..

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách về cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ấn-quán,
kính mời.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

SÁNG TẠO NĂM 1900

Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THUDAUMOT) [illegible]
Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÁNH CÓ THỨ ĐỦ MÓN

1° Tại [illegible] đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi; 2° Tại [illegible] đường mé sông, ngay cầu tàu của khách-trú; 3° Tại [illegible] đường cái, ngay Tòa-bố; 4° Tại [illegible] đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng cẩn đủ thứ bàn, ghế, tủ, vóng, đồ dùng toàn cây danh-mộc như: Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo lạ, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hảo gia khen ngợi về sự kỹ-cang chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hỏi ân hậu.

Mandat và dây thép thì đề: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

H. Humbert

78, Boulevard Bonnard

Bijoux FIX

ĐỒNG-HỒ HIỆU JAPY

Đồng-hồ treo vách từ 42 tới 500 quan.

Đồng-hồ Régulateurs đủ kiểu từ 270 tới 450 quan.

Đồng-hồ Carillons Wesminster từ 700 tới 1.000 quan.

Đồng-hồ rẻ từ 20 tới 60 quan.

Đồng-hồ treo thứ nhỏ khéo lắm từ 60 tới 300 quan.

Đồng-hồ lắc qua lắc lại từ 300 tới 400 quan.

Đồng hồ trái quít hiệu = Lip, Japy, Saint Cyr, Merveilleuse, Uti, vỏ bằng sắt, bằng bạc và bằng vàng từ 27 tới 800 quan.

Đồ bằng vàng, đồ đồ tập thể-thao, đồ đồ chưng diện trong nhà.

Muốn bán

Một giàng máy ép dầu có những:
1 máy chặt dừa
1 máy ép dầu
1 thùng đựng dầu
1 cái máy sức 45-50 ngựa

Bán giá rẻ, ai muốn mua, xin gởi thơ ngay cho M. Nguyễn-thanh-Liêm, 52 Rue Pellerin Saigon.

HOTEL D'ANNAM

Nam-Việt Khách-Lầu

N. 77 à 80 Boulevard Charner
9 à 15, Rue Carabelli
Đường Kinh-lấp, đường Carabelli

SAIGON

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Chủ tiệm.

Kính cùng Quí khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*NAM Việt Khách-Lầu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở từng dưới đất được cận tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp đi Saigon xin đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngánh rất mát mẻ tại đường Carabelli, trước nhà băng Lương-Hữu từ số 9 đến số 15.

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Cẩn khải.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Vienot số 46 ngang chợ Saigon mới

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiêm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi ni-kên (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.